

Generallar we doganlary

Category: Kitapcy, Taryhy makalalar

написано kitapcy | 24 января, 2025

Generallar we doganlary GENERALLAR WE DOGANLARY

kitapcy.ru

Geçen asyr iň wagşy asyrlaryň biridi. Doganlaryň ýa-da bir maşgalanyň arasynda bolup geçen uruşlar iň ýowuz uruşlar bolup durýardy.

Indira Gandhi Hindistanyň Ýaragly Güýçlerindäki köp sanly generalyň Pákistan goşunynyň generallarynyň doganlarydygyny aýdýardy.

Hindiler Azat-edijilik ursuny bilelikde alyp bardylar, soňra ikä bölünip, biri-birlerine duşman boldular. Soňra üçünji gezegem bölünip, Bangladeş Pákistandan aýryldy.

Geçen asyr iň wagşy asyrlaryň biridi. Doganlaryň ýa-da bir maşgalanyň arasynda bolup geçen uruşlar iň ýowuz uruşlar bolup durýardy. Dogan dogany bir pikir ýa-da ideologiýa üçin öldürip bilýärdi.

Günorta we Demirgazyk Koreýada Karl Marks sebäpli millionlarça adam öldürildi. Soňra ýene şol sebäpli Günorta we Demirgazyk Wýetnamda millionlarça adam öldürildi.

Karl Marks öz ýurdy Germaniýany-da Gündogara we Günbatara böldi. Hytaýy-da böleklere böldi. İspaniýada hem uruş turup, İspaniýa tasdan ýer bilen ýegsan bolýardy.

Doganlaryň arasyndaky uruş hemise gazaply bolýar. Serediň: Alžir, Liwan, Ýemen, Demirgazyk we Günorta İrlandiya, Demirgazyk we Günorta Amerikanyň arasyndaky içerkى uruş, kommunistleriň we beýlekileriň arasyndaky Indoneziýanyň içerkى

uruşy.

Ruandada iki taýpanyň arasynda çykan çaknyşykda bir million adam kerçeldi.

Adamyň içindäki mahluk haýsydyr bir ýerde we haýsydyr bir wagtda ýasaýan telbelik pursatyndaky jenaýat we agressiýa çakylygyna jogap berýär.

Nebil Antara yslamdan öñki döwürden bări ýokary činli emeldarlarda agressiýa ýokdugyna, düýp agressiýanyň we gahar-gazabyň halk köpçüliginde dolup-daşyandygyna, hemise şol agressiýa we gahar-gazaba çagyryan diýdimzorlaryň, täjirleriň, meçew berijileriň we betpygyllylaryň bolýandygyna ünsi çekýär.

Adam hemme zady özi üçin isleýän egoist jandardyr. Şonuň üçin ol birinji garşydaşyny doganlarynyň arasyndan saýlap alýar. Soňra käte özünüdürseýär-de «Sen näme etdiň?» diýip öz-özünden hasap soraýar. Boljak iş bolangoň peýdasy näme.

Onlarça ýyla çeken gereksiz düşmançylykdan soň Germaniýa ýekeje günde birleşdi. Birleşen ýurdy Gündogardan, diwaryň aňyrsyndan gelen zenan dolandyrdy.

Gündogarlylar tas bir asyrlap bütün dünýäni agdar-düñder eden kommunizmiň beýgelşini we çöküşini görmän Londonda ser-sepil halda ölen ildeşleri Karl Marksý bir demde ýatdan çykardylar.

Adam wulkan mysaly bir zat – ody sönensoň, köşeşyär. Millionlarça ölümdeň soň wýetnamlylar göýä aralarynda şunça pidalar bolmadyk ýaly birleşip, bir bitewi ýurda öwrüldiler.

Amerikalylar, ruslar, hytaýlylar kommunizmi terk etdiler. Hanoýda barmak basaýmaly adam Karl Marksý bilyär, sebäbi indi olar amerikan turistlerini myhman almak bilen başagaý.

Fransuzlar wýetnamlylar bilen urşup ýalňyşdy. Amerikanlaram olaryň ýörän ýolundan ädip, şol bir ýalňyşlygy gaýtalady. Häzir bolsa bu iki ýurduň raýatlary biri-birleriniň şäherlerini doldurýar.

Parahatçylyga ýetmek üçin uruş turuzmagyň gereginin ýokdugyny öwrenibilmän geçdik. Gana we jesede suwsanlara Gandidir Mandelany ýaňsyla diýseň.

Çünki uruş mehanizmi pul, şöhrat we at-abraý gazandyrýar. Öldürilen adamlar bolsa gadym-gadym zamanlardan bări adamoglynyň öwrenşen edähedine laýyklykda ýatdan çykyp gidýär.

Barbara Tukmanyň «Troýa urşundan Wýetnam urşuna» atly meşhur kitabynda aýdyşy ýaly bu «dälilik ýörişinden» başga zat däl. Uruşlar ýarag çykarýan zawodlary, bugdaý, walýuta we aýakgap söwdagärlerini baýadýar, beýlekileri bolsa garyp düşürýär.

Semir ATAULLAH,
Liwanly žurnalist.

«Şarku'l Avsat» gazeti, 05.06.2021 ý. Taryhy makalalar